รายงานการประชุม IEA Clean Energy Transitions Summit
ในวันพฤหัสบดีที่ 9 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 25 กระทรวงพลังงาน

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์) ได้ตอบรับเข้าร่วมการประชุม IEA Clean Energy Transitions Summit เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 9 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 25 กระทรวงพลังงาน ตามคำเชิญของ Dr. Fatih Birol ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency: IEA)
- การประชุม IEA Clean Energy Transitions Summit จัดขึ้นเป็นครั้งแรกโดยทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency: IEA) ในรูปแบบการประชุมออนไลน์ (Virtual Dialogue) ซึ่งการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นภายใต้หัวข้อหลักคือ “Towards a Sustainable Recovery” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแสดงบทบาทและวิสัยทัศน์จากผู้นำด้านพลังงานของประเทศต่างๆ ในการหารือร่วมกันในประเด็นการเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของโลกให้เป็นพลังงานสะอาด ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่แผนการดำเนินการระยะสั้นเพื่อการฟื้นฟูภาคพลังงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรค COVID-19 และนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาดเพื่อให้บรรลุแผนระยะยาวในการใช้พลังงานที่ไม่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก อันจะนำไปสู่การส่งเสริมให้ภาคพลังงานมีความมั่นคง ราคาเข้าถึงได้ และยั่งยืนต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมมากกว่า 40 ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น อังกฤษ เดนมาร์ก อินเดีย บราซิล แคนาดา อิตาลี และอินโดนีเซีย เป็นต้น และผู้นำองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ (International Renewable Energy Agency: IRENA) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) และสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) รวมถึงผู้บริหารจากหน่วยงานเอกชนชั้นนำ เช่น Hitachi Vestas ENI และ REN21 เป็นต้น โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังการประชุมดังกล่าวผ่านการถ่ายทอดสด (Livestream) เป็นจำนวนมากถึง 500,000 คนจากทั่วโลก
- Dr. Fatih Birol ผู้อำนวยการทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ในฐานะประธานการประชุมได้กล่าวถึงความสำคัญของการกำหนดมาตรการเพื่อฟื้นฟูภาคพลังงานอย่างยั่งยืนภายหลังจากสถานการณ์ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความต้องการใช้พลังงานทั่วโลกทั้งด้านน้ำมัน พลังงานหมุนเวียน ก๊าซธรรมชาติ และไฟฟ้า จึงได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการร่วมมือกันระหว่างประชาคมโลกในการตอบสนองต่อความท้าทายดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน รวมถึงการผลักดันนโยบายของภาครัฐที่จะช่วยส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาด หรือยุค “Clean Energy Transition” ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
- ที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงวิสัยทัศน์ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านพลังงานในการดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเลขาธิการสหประชาชาติ (UN) ได้กระตุ้นให้ผู้นำด้านพลังงานทั่วโลกให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลังงานสะอาดให้เป็นแนวทางหลักในแผนการฟื้นฟูสถานการณ์พลังงานโลก (Green Recovery Plan) ซึ่งที่ประชุมยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านพลังงานที่สะอาด เข้าถึงได้ ยั่งยืน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้บรรลุ

กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

เป้าหมายของความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่มีเป้าหมายในการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียสภายในสิ้นศตวรรษนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลายประเทศได้มีการกล่าวสุนทรพจน์ที่มุ่งเน้นแนวทางการฟื้นฟูประเทศ โดยการผลักดันการใช้พลังงานสะอาด รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับความต้องการใช้พลังงานในอนาคต อาทิ จีน ญี่ปุ่น อิตาลี เดนมาร์ก เป็นต้น นอกจากนั้น บรรดารัฐมนตรียังกล่าวถึงเทคโนโลยีพลังงานสะอาดที่อยู่ในความสนใจ อาทิ การส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงไฮโดรเจน การเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน การพัฒนาเทคโนโลยีการดักจับคาร์บอนและนำไปใช้ประโยชน์ (CCUS) การกระตุ้นภาคการเงินในการสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ และการพัฒนาเทคโนโลยีแบตเตอรี่และการกักเก็บพลังงาน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของโลกต่อไป

- ที่ประชุมได้กล่าวยกย่องบทบาทของทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ในการเป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของโลกและการสร้างทิศทางด้านพลังงานเพื่อการฟื้นตัวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดทำรายงานผลการศึกษาแนวโน้มสถานการณ์ด้านพลังงานในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ทั้งในมิติของน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า และพลังงานหมุนเวียน รวมถึงการศึกษาและการยกระดับองค์ความรู้เพื่อบรรเทาปัญหาสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนทำงานอย่างใกล้ชิดกับประเทศอื่นๆ ที่มิใช่สมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภคพลังงานรายใหญ่ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในประเด็นปัญหาทางด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม

- ในช่วงของการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้รับเชิญให้เป็นประธานร่วม (Co-chair) และกล่าวสุนทรพจน์เพื่อแสดงนโยบายและวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในช่วงของ Panel 3: A Resilient and Sustainable Electricity Sector โดยมี Ms. Kadri Simson ตำแหน่ง EU Commissioner เป็นประธานร่วมในวาระการประชุมดังกล่าว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวว่า กระทรวงพลังงานได้มีนโยบาย “พลังงานเพื่อทุกคน” (Energy For All) ในการบริหารจัดการด้านพลังงานในช่วงของการระบาดของโรค COVID-19 เพื่อลดต้นทุนภาคพลังงาน และช่วยให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งพลังงานสะอาดได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และสามารถพัฒนาศักยภาพแหล่งเชื้อเพลิงด้านพลังงานในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านนโยบายที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถเป็นได้ทั้งผู้ผลิตและผู้ขายพลังงาน (Prosumerization) รวมถึงการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนผ่านโรงไฟฟ้าชุมชน ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน แต่ยังสามารถสร้างงานสร้างรายได้และช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

- นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวว่า ในช่วงของการระบาดของโรค COVID-19 กระทรวงพลังงานได้มีมาตรการด้านการเงินและการผ่อนคลายกฎระเบียบเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการภาคพลังงานทั้งขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) รวมถึงยังคงเร่งให้เกิดการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาด อาทิ โครงการโซลาร์ภาคประชาชน ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในครัวเรือน เกิดการจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

- ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้กล่าวแสดงความขอบคุณทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนบทบาทของประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพอาเซียนในปีที่ผ่านมา รวมถึงขอบคุณ IEA ที่ช่วยจัดทำรายงานผลการศึกษาทางวิชาการที่มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพลังงาน

กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

ในภูมิภาคอาเซียน เช่น การจัดทำข้อเสนอแนะด้านการส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนในโครงข่ายไฟฟ้าอาเซียน (RE Integration to grid) และการศึกษาความเป็นไปได้ในการซื้อ-ขายไฟฟ้าพหุภาคีอาเซียน (Multilateral Power Trade) เป็นต้น โดยในช่วงท้ายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานยังได้กล่าวยืนยันท่าทีของประเทศไทยที่มุ่งมั่นในการพัฒนาไปสู่ยุคแห่งพลังงานสะอาดและพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับ IEA ในอนาคตต่อไป

****

กองการต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
กรกฎาคม 2563